

Kratko poročilo v lahkem branju

PIC je kratica za pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja.

Na PIC smo v projektu **LINK** raziskovali, kako izboljšati kazenske postopke na sodišču.

Predvsem smo raziskovali, kako jih izboljšati za otroke, ki so žrtve kaznivih dejanj in imajo intelektualno ali psihosocialno oviro.

To je kratko poročilo o projektu.

Cilji projekta so:

PRVI CILJ: Napisati dolgo poročilo o tem:

- kakšni so kazenski postopki v Sloveniji;
- kakšne težave imajo pri sodelovanju otroci, ki so žrtve kaznivih dejanj;
- kaj bi lahko v postopkih pred sodiščem izboljšali.

Raziskovali smo, kako so otroci, ki so žrtve kaznivih dejanj, obveščeni, podprti in zaščiteni med kazenskim postopkom.

DRUGI CILJ: Razviti načrt za računalniški sistem, kjer bodo otroci našli informacije o kazenskem postopku.

Cilj je izboljšati trenutni sistem.

Izboljšati ga je treba tudi za uporabnike nadomestne in dopolnilne komunikacije (NDK).

TRETJI CILJ: Zaposlene v pravosodju učiti o pravicah in potrebah oseb z oviranostjo.

Učiti jih je treba o prilagoditvah, ki jih potrebujejo otroci, glede na njihovo starost in spol.

Učiti jih je treba skupaj z otroci z oviranostjo.

ČETRTI CILJ: Razširiti rezultate projekta.

Organizirati želimo skupine z otroci

za pogovor o tem, kaj potrebujejo.

Zagotoviti želimo, da lahko sodelujejo.

Rezultate želimo razširiti med strokovnjake.

Za to bi organizirali srečanja.

Ti štirje cilji so del projekta LINK.

Prvega smo že naredili.

Tukaj je kratko poročilo o prvem cilju.

Kaj smo delali?

Iskali smo podatke

in govorili z različnimi osebami.

Govorili smo s policijo, socialnimi delavci in drugimi.

Napisali smo dolgo poročilo.

V dolgem poročilu smo opisali:

- zakone in politike o otrocih z oviranostjo;
- prilagoditve, ki so otrokom na voljo v postopku;
- tehnologijo, ki je na voljo za dostop do informacij;
- ovire, s katerimi se srečujejo otroci z oviranostjo.

Povedali smo, kaj bi lahko izboljšali.

Kaj lahko izboljšamo za otroke, ki so žrtve kaznivih dejanj?

- **Podpreti moramo Hišo za otroke.**

Hiša za otroke je prostor,
kjer zaposleni vedo,
kako zagotoviti, da otroci postopek razumejo
in imajo podporo.
Poskrbijo, da je postopek prilagojen otroku.

Hišo za otroke lahko podpremo tako,
da zaposlimo več strokovnjakov.
Podpremo jo lahko tudi tako,
da odpremo več hiš po Sloveniji, tudi izven Ljubljane.

Zagotoviti moramo tudi izobraževanja.

- **Podpreti moramo Službo za podporo oškodovancem.**

Oškodovanec je podobno kot žrtev.
Služba za podporo oškodovancem
otrokom pomaga razumeti kazenski postopek.

Služba zagotovi, da je postopek prilagojen otrokom.

Treba je odpreti več takih Služb po Sloveniji.

Službe se morajo med sabo pogovarjati

in si izmenjati znanja.

Zagotoviti moramo izobraževanja zaposlenih v Službi.

- **Izobraziti moramo vse, ki se ukvarjajo z otroki z oviranostjo.**

Organizirati moramo redna izobraževanja.

Izobraževanja moramo organizirati

z različnimi strokovnjaki:

s policijo, tožilstvom,

centri za socialno delo in drugimi.

Izobraziti jih moramo o oviranosti in o delu z otroci.

- **V kazenskem postopku moramo uporabljati jezik, ki ga otroci z oviranostjo lahko berejo in razumejo.**

Vedno morajo biti na voljo

informacije v lahkem branju in primerne otrokom.

- **Organizirati moramo pripravljalni sestanek.**

Na sestanku se lahko strokovnjaki

pogovorijo o potrebah otroka v postopku.

Pogovorijo s o tem, kaj se bodo z otrokom pogovarjali

in kako.

- **Otroci, ki so žrtve, morajo dobiti seznam prilagoditev.**

Na seznamu lahko vidijo,
katere so njihove pravice v postopkih
in kakšne možnosti imajo.
Postopek prilagodimo glede na potrebe otroka.

- **Podpreti moramo Zagovornike otrok.**

Zagovornik otroka je oseba,
ki otroku pomaga oblikovati in napisati njegovo mnenje.
Otroku nudi pomoč
in mu pomaga razumeti informacije.
Otroke, starše in druge moramo obvestiti o tem,
da obstajajo Zagovorniki otrok.

- **Vzpostaviti moramo računalniški sistem,**

kjer lahko otroci dostopajo do informacij o postopku.
Sistem oblikujte tako, da ga bodo lahko uporabljali različni
strokovnjaki: policija, tožilstvo, center za socialno delo, sodniki
in drugi.

- **Ko zbiramo podatke o kaznivih dejanjih, moramo označiti,
če ima oseba oviranost.**

S tem omogočimo dodatne raziskave.
Oblikujemo lahko tudi boljša priporočila o tem,
kaj je treba izboljšati za otroke z oviranostjo.

Opisali smo, kako je možno izboljšati kazenski postopek za otroke, ki so žrtve kaznivih dejanj in imajo oviro.

Otroci z oviranostjo lahko z izboljšavami lažje sodelujejo na sodišču in so seznanjeni s postopki in pravicami.

LINK – Linking Information for Adaptive and Accessible Child-Friendly Courts (CERV-2022-DAPHNE), št. 101097047

**Co-funded by
the European Union**

Ta projekt sofinancira Evropska unija. Vendar pa so izražena stališča in mnenja izključno avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske komisije. Niti Evropska unija niti organ, ki dodeljuje sredstva, za njih ne moreta biti odgovorna.

© Ilustracije je prispeval Peter Gaber (projekt myPart) in arhiv Zavoda Risa.